

Giovanni Campanella, *Comunita educativa pastorale. Origine, percorsi, prospettive*, Libreria Ateneo Salesiano (LAS), Roma, 2023, 401 p. ISBN 978-88-213-1562-6

Giovanni Campanella, născut la Gioia del Colle în 1973, este un cunoscut profesor de Teologie Pastorală, salsian așezat sub lecția de pedagogie socială dăruită de Don Giovanni Bosco. Preot din 2011 a finalizat, sub îndrumarea profesorului Luca Bressan o Licență în Teologie Pastorală în cadrul secțiunii din Torino a facultății de teologie a Universității Pontificale Salesiene din Roma și apoi un doctorat în cadrul Facultății de teologie din Milano (dell'Italia Settentrionale). Din 2013/14 predă nu doar fundamente de Teologie Pastorală ci și cursuri de organizarea activității catehetice în parohie și introducere în studiul Teologiei Pastorale. Din 2017 adaugă materiilor predate și Teologia Pastorală a Tinerilor. Slujește în Oratoriul salesian de la Crocetta- un soi de paraclis dedicat tinerilor aflați în formare profesională. Am insistat asupra Cv-ului său tocmai pentru a sublinia că nu avem de a face cu un simplu volum de teologie teoretizată ci un volum care îmbină pastorală teoretică și teologia Pastorală cu elementele fundamentale ale pastoralei catehumenale și pedagogiei socio-pastorale. Focalizând cercetarea sa pe comunitatea Salesiană – o școală de pedagogie pastorală aparte, azi o parte fundamentală a pastoralei tinerilor aflați în situații de criză- autorul revede direcțiile Conciliului II Vatican și identifică modul în care s-au identificat și construit „comunități educative”, comunitate de sprijin în redescoperirea alfabetului duhovnicesc creștin pentru tinerii comunității parohiale. Mutarea accentului dinspre comunitatea educativă pe „comunitatea educativă pastorală” reprezintă răspunsul Bisericii la dinamizarea societății actuale în direcția multiplicității educativ- suportive în plan social. Autorul recuperează în pagini ample două categorii pastorale. Prima este tocmai comunitatea educativă sub aspect pastoral-catehumenal și reiterarea conceptului de „coresponsabilitate” în forma sa ingenuă, profundă. Un artefact pozitiv al Bisericii primare.

Poate că fiind doar povestea de construcție pastorală a Salesianilor nu interesează cercetarea teologică generală dar pentru specialistul în pedagogie pastorală și catehetică propunerile autorului merită analizate și propuse gândirii Pastorale.

Pr. Prof. Dr. Constantin NECULA

Giuseppe De Virgilio, *Bibbia e Catechesi. Profili e percorsi*, Edizioni Santa Croce (EDUSC), 2023, 393 p., ISBN 979- 12-5482-145-9

În Prefață, semnată de Cardinalul Luis Antonio Tagle – printre altele președintele Federației Biblice Catolice- ni se atrage atenția de la început atenția că obiectul muncii profesionale a Părintelui Giuseppe De Virgilio este o temă crucială dezvoltată în interiorul procesului pastoral- teologic sistematic inclus în conceptul de „noua evanghelizare” care nu, nu diluează pastorația prin Evanghelie după structura clasică numai că o propune după un registru extrem de activ în planul culturii moderne(pp. 15-16). Autorul prezentului volum este preot în Dioceza Termoli-Larino încă din 1986. Profesor de Exegeză în Noul

Testament și Teologie Biblică în Facultatea de Teologie a Universității Pontificale Santa Croce. Preocupat de cercetare în domeniul teologiei biblice se impune ca un specialist în colectivele de redacție a Revistei Biblice italiene și Buletinului Dei Verbum – care aparține Federației Biblice Italiene. A editat Dizionario Biblico della Vocazione (Roma, 2007) și a publicat o serie de volume de unic autor: Teologia Biblica del Nuovo Testamento (Padova, 2016), Commento alle Lettere a Timoteo e Tito (Roma, 2017), Il sogno di Dio. Giustizia e pace si baceranno (Milano, 2017), Vangeli sinottici e Atti degli Apostoli (Roma, 2021), Paolo di Tarso e il suo epistolario (Roma, 2021) sau La vocazione nella Bibbia. Profili e forme dei raconti di chiamata (Brescia, 2022). Pentru lectura volumului pe care-l prezentăm am reținut anterior altă lucrare a sa care, oarecum, descifrează preoția în amplitudinea ei teologică: Sacerdozio, *ministero e vita. Itinerario biblico-dogmatico-spirituale* (Roma, 2023).

Volumul propus de noi prezentării- *Bibbia e Catechesi. Profili e percorsi*- ne propune o aprofundare pastorală a lecturii Scripturii sub cheia tainei Învierii, fundamentul duhovnicesc al propunerii exegezei pastoral- catehumenale pe care autorul o aduce în prim planul atenției cititorului. Atenț la articularea binomului Biblie-cateheză Giuseppe De Virgilio identifică în dinamizarea lecturii pastorale o cultură care excedă parohia. Biserica este astfel invitată la reafirmarea fundamentului său evanghelic. Pofilele identificate de autor sunt general valabile. Biblia și cateheza, urmărite ca identitate și metodologie, interdisciplinaritate sau determinarea formelor și conținuturilor catehezelor din Biblie preocupă nu doar teologia catolică modernă. Autorul identifică apoi parcursurile catehetice din Vechiul Testament (pp. 105-201) și din Noul Testament (pp. 203- 359) pe care ni le reamintește în cheia catehizării moderne. Dincolo de textualitatea cercetării sunt evidente cunoștințele dobândite de autor în practica pastorală și în formarea celor care pot propune parohiilor fundamentele credinței, cultura cunoașterii Scripturii.

Pr. Prof. Dr. Constantin NECULA

Pr. Conf. Univ. Dr. Lucian Farcașiu, Pr. Lect. Univ. Dr. Ștefan Negreanu, *Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad. Spațiu liturgic-formativ și teologic-cultural*, Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, 2022, 242 p.

În anul mântuirii 2022, la Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, a apărut o monografie mult așteptată, respectiv cea în care este prezentat istoricul construirii bisericii de lemn din curtea Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, avându-i ca ocrotitori pe Sfântul Mare Mucenic Mina (cel din Cotiani, 11 Noiembrie) și pe Sfântul Maxim Mărturisitorul (13 August și 21 Ianuarie).

Lucrarea teologică este structurată în 5 capitole, precedate de un *Cuvânt înainte*, având la final și o bogată *Bibliografie*. De asemenea, prezentul volum conține și foarte multe imagini aparținătoare atât perioadei dinaintea desființării instituției teologice de regimul comunist, cât și din perioada reînființării acesteia.